

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 945/2024
03.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Владиславе Милићевић и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгослав Љубичановић, адвокат из ..., против туженог „ИВА процесна опрема увозно-извозно, производно и услужно ДОО Аранђеловац“ са седиштем у Аранђеловцу, чији је пуномоћник Живојин Јеремић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 509/23 од 20.09.2023. године, у седници одржаној 03.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 509/23 од 20.09.2023. године у потврђујућем делу (став први изреке).

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Аранђеловцу П1 223/21 од 06.10.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду од 15.01.2019. године, због непоштовања радне дисциплине прописане актима послодавца којим је тужиоцу престао радни однос код туженог са даном пријема решења. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати накнаду штете у износу од 900.000,00 динара, на име 18 зарада запосленог услед незаконитог престанка радног односа. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде у месечном износу од 50.000,00 динара услед незаконитог престанка радног односа за период од 15.01.2019. године до доношења пресуде. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 203.700,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 509/23 од 20.09.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена

првостепена пресуда у ставовима првом, другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, укинута је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртом изреке првостепене пресуде и предмет у том делу враћен истом суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, побијајући је у потврђујућем делу (став први изреке).

Тужени је поднео одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова њеног састава.

Врховни суд је испитао побијену одлуку применом члана 408. у вези члана 441. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23) и нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Позивање ревидента на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП није основано с обзиром на то да је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеној пресуди.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на неодређено време на радном месту Тужилац је 09.02.2015. године задобио повреду на раду код туженог у виду прелома првог слабинског пршљена, због чега се лечио у болничким бајама и мировањем у кућним условима током 2015, 2016, 2017. и 2018. године и био је привремено спречен за рад до 31.07.2018. године када му је закључено боловање. Након тога тужилац се није јављао на рад нити је своје изостајање оправдао, већ је туженом само упутио писмена 21.09.2018. године (опомена) и 26.11.2018. године (опомена пред отказ) којима га је обавестио да неће обављати дотадашње послове, с обзиром на нарушено здравствено стање и препоруке лекара специјалисте, те је тражио премештај на радно место које је у складу са његовом радном способношћу. Побийеним решењем од 15.01.2019. године, тужиоцу је отказан уговора о раду због неоправданог изостанка са посла од 01.08.2018. године па надаље у континуитету, а свој изостанак са посла није оправдао, на који начин није поштовао радну дисциплину прописану општим актима послодавца, односно зато што је понашање запосленог такво да не може наставити даљи рад код послодавца у смислу члана 179. став 3. тачка 8. Закона о раду. Пре доношења решења тужиоцу је достављено писано упозорење од 26.12.2018. године о разлозима за отказ уговора о раду, које упозорење је тужилац лично примио 03.01.2019. године. Тужилац се у остављеном року није изјаснио на наводе из упозорења па је донето решење о отказу уговора о раду од 15.01.2019. године. Упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду потписао је запослени ББ на основу писменог овлашћења од 04.06.2008. године, а решење о отказу уговора о раду потписао је ВВ на основу писменог овлашћења од 05.03.2018. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев, јер су се у конкретном случају стекли услови за отказ уговора о раду на иницијативу послодавца због тога што је тужилац починио повреду радне дисциплине која му је стављена на терет јер је изостао са рада почев од 01.08.2018. године, па надаље у континуитету, а није доставио

документацију којом би оправдао одсуство са рада, па је следом тога правилно одбијен и захтев тужиоца за накнаду штете уместо враћања на рад, као и за накнаду штете на име изгубљене зараде.

Према члану 179. став 3. тачка 8. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“ број 24/05 ...95/18), послодавац може да откаже уговор о раду запосленом уколико не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Чланом 81. став 2. Закона о раду, прописано је да запослени са здравственим сметњама, утврђеним од стране надлежног здравственог органа у складу са законом, не може да обавља послове који би изазвали погоршање његовог здравственог стања или последице опасне за његову околину. Чланом 101. овог закона прописано је да је запосленом – особи са инвалидитетом и запосленом из члана 81. став 2. овог закона, послодавац дужан да обезбеди обављање послова према радној способности, у складу са законом.

Када се имају у виду напред цитиране одредбе Закона о раду и утврђено чињенично стање, правилна је одлука нижестепених судова којом је одбијен, као неоснован тужбени захтев за поништај оспореног решења о отказу уговора о раду туженог. Наиме да би послодавац био дужан да поступи према одредби члана 101. Закона о раду и запосленом обезбеди обављање послова према радној способности у складу са законом, неопходно је да у смислу наведене одредбе члана 81. став 2. Закона о раду надлежни здравствени орган својим налазом оцени да те послове запослени није споособан да обавља односно да би обављање тих послова изазвало погоршање његовог здравственог стања или последице опасне по његову околину што у конкретном случају није утврђено. Запослени је у обавези да обавља послове у складу са својим уговором о раду све док није испуњен овај услов.

Следом наведеног без утицаја су наводи ревизије којима се указује да одсуство тужиоца од 01.08.2018. године па надаље у континуитету, не представља неоправдани изостанак са посла, јер код тужиоца није постојала свест о томе да његов изостанак са посла води престанку радног односа, већ да тужилац због нарушеног здравственог стања није више могао да обавља послове ..., а здравствене дознаке није могао да достави због техничких проблема-промене пребивалишта, па да нема неопходног услова за постојање наведене повреде радне дисциплине, а тиме ни основа за престанак радног односа. Наиме, утврђено је да тужилац своје одсуство са рада није оправдао већ да је туженом само упутио писмена дана 21.09.2018. године и 26.11.2018. године којима га је обавестио да неће обављати послове које је обављао с обзиром на нарушено здравствено стање и препоруке лекара специјалисте и тражио премештај на радно место које је у складу са његовом радном способношћу наводећи да ће раскинути уговор о раду уколико му тужени не омогући обављање посла на радно месту које је прилагођено његовом здравственом стању. Тужилац до окончања парнице није доставио доказе који оправдавају његов изостанак са рада у наведеном периоду. Код чињенице да препорука лекара специјалисте сама по себи није оправдање за одсуствовање са рада, супротно наводима ревизије правилан је закључак другостепеног суда да су у конкретном случају испуњени услови за отказ уговора о раду, јер тужилац по сопственој вољи и одлуци није долазио на рад нити је показао било какву жељу или намеру да почне да ради, већ је неоправдано изостајао са рада, иако је знао да на тај начин чини повреду радне дисциплине прописане општим актима

послодавца, као и да је поступак отказа правилно спроведен, па се неосновано ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Неосновани су наводи у ревизији тужиоца да решење које је предмет спора потписало неовлашћено лице с обзиром да се у списима предмета налази одлука од 05.03.2018. године којом је директор туженог овластио запосленог ВВ да у његово име и за рачун послодавца може потписивати решења о отказу уговора ои раду.

Имајући у виду да је тужиоцу уговор о раду законито отказан, неоснован је његов захтев за накнаду штете уместо враћања на рад и за накнаду штете на име изгубљене зараде. у смислу члана 191. став 1. Закона о раду.

Предмет оцене ревизијског суда нису били наводи у ревизији којима се стављају примедбе на оцену доказа из члана 8. ЗПП, због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП. Притом је другостепени суд у образложењу побијане пресуде оценио све жалбене наводе тужиоца којима је с позивом на битне повреде одредаба парничног посутпка учињене у поступку пред првостепеним судом и с позивом на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање оспоравала правилност порвостепене пресуде, а који су били од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби и за своју одлуку дао јасне и образложене разлоге, које у свему као правилне прихвата и овај суд. Њима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

На основу одредбе члана 414. ЗПП Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Врховни суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију с обзиром да нису били нужни за вођење ове парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП, због чега је у смислу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић